

Doseringer efter behov (PN doseringer)

Table of Contents

Doseringer efter behov (PN doseringer)	1
Doseringer efter behov (PN doseringer)	5
Eksempler	5
Eksempler på doseringstekst for PN doseringer med/uden daglig begrænsning	8

Doseringer efter behov (PN doseringer)

Samtlige former for daglige doser kan suppleres med et flag der angiver at dosen er efter behov (PN). Bemærk at nedenstående eksempel-XML'er følger skemaerne for FMK 1.4.4. Fra FMK 1.4.6 er faste doseringer og PN doseringer opdelt i to særskilte elementer, `<StructuresFixed>` og `<StructuresAccordingToNeed>`, jvf [Struktureret dosering, FMK 1.4.6 og derover](#).

Eksempler

"2 tabletter morgen middag og aften efter behov ved smerter"

Skema

Den supplerende tekst skal ikke indeholde "efter behov" eller en lignende formulering, men en "betingelse" og evt. en vejledning. Informationen om at doseringen er efter behov skal udelukkende angives med flaget på doserne.

Dosering fra-til:	2012-11-20 - ...				
Dosering gentages efter	1	dag(e)			
Dosisenhed:	Tabletter				
Supplerende tekst:	Ved smerter				
	Morgen	Middag	Aften		...
Dag 1 (= startdato)	2 PN	2 PN	2 PN		
Dag 2 (= startdato +1)					
Dag 3					
Dag 4					
Dag 5					
...					

XML

I eksemplet er de tre doser på tidspunkterne "morning", "noon" og "evening" markeret med det tomme element `IsAccordingToNeed`, dvs. at de tre doser alle er efter behov. Der er tilføjet et `SupplementaryText`-element til den supplerende "betingelse" "ved smerter". Denne tekst anvendes også til doseringsoversættelserne, hvorfor en passende anvendelse af store og små bogstaver ikke er uden betydning.

`<Dosage>`

```
<Structures>
  <UnitText source="Local">brusetabletter</UnitText>
  <Structure>
    <IterationInterval>1</IterationInterval>
    <StartDate>2012-11-20</StartDate>
    <DosageEndingUndetermined/>
    <SupplementaryText>ved smerter</SupplementaryText>
    <Day>
      <Number>1</Number>
      <Dose>
        <Time>morning</Time>
        <Quantity>2</Quantity>
        <IsAccordingToNeed/>
      </Dose>
      <Dose>
        <Time>noon</Time>
        <Quantity>2</Quantity>
        <IsAccordingToNeed/>
      </Dose>
      <Dose>
        <Time>evening</Time>
        <Quantity>2</Quantity>
        <IsAccordingToNeed/>
      </Dose>
    </Day>
  </Structure>
</Structures>
</Dosage>
```

Fra og med FMK 1.4.2 skal fast, temporær, m.v. dosering og en dosering efter behov i angives i to separate Structure-elementer. Eksempelvis 2 smertestillende tabletter morgen, middag og aften suppleret med 2 PN til natten, såfremt patienten stadig har smerter. Såfremt dette ikke er muligt i det lokale system kan der lokalt oprettes to ordinationer. Der skal dog sikres, at dette ikke medfører at FMK opdateres med to lægemiddelordinationer alene af denne grund.

"2 sug ved anstrengelse" - eksempel på PN dosering uden begrænsning

For visse PN-typer af doseringer ønskes doseringen kun gjort afhængig af "betingelsen" i den supplerende tekst. Dette er en undtagelse fra den ellers faste regel, at doser oprettes på en given dag, og dette er kun muligt for PN doseringer.

Skema

I dette tilfælde ønskes der en dosering der kun er begrænset af, at dosis (2 sug) kan tages ved anstrengelse. Det er derved muligt at tage 2 sug et vilkårligt antal gange dagligt.

Doseringen udtrykker at der vilkårligt ofte kan tages 2 sug ved anstrengelse. Doseringen siger derved også, at det principielt er uskadeligt at tage 2 sug mange gange i løbet af dagen.

Dosering fra-til:	2012-11-20 - ...				
Dosering gentages efter	<input type="text"/>	dag(e)			
Dosisenhed:	<input type="text" value="Sug"/>				
Supplerende tekst:	<input type="text" value="Ved anstrengelse"/>				
					...
	2 PN				
...					

XML

Doseringer af denne type anvender samme XML struktur, men med få varianter. I dette XML dokument er der ændret flere elementer:

Elementet IterationInterval er erstattet af det tomme element NotIterated, det angiver at doseringen ikke er gentaget.

Doseringen er heller ikke knyttet til en bestemt dag, hvorfor elementet Day er erstattet af AnyDay. Dette element indeholder ikke et Number til dagens nummer, og kan kun bruges til PN doseringer hvorfor elementet IsAccordingToNeed altid vil være til stede.

Bemærk i øvrigt, at jvf. [Struktureret dosering, FMK 1.4.6 og derover](#) behandles et ikke-itereret dosering med et <Day>1</Day> element på samme måde som en ikke-itereret dosering med et <AnyDay> element.

```
<Dosage>
  <Structures>
    <UnitText source="Local">sug</UnitText>
    <Structure>
      <NotIterated/>
      <StartDate>2012-11-20</StartDate>
      <DosageEndingUndetermined/>
      <SupplementaryText>ved anstrengelse</SupplementaryText>
      <AnyDay>
        <Dose>
          <Quantity>2</Quantity>
          <IsAccordingToNeed/>
        </Dose>
      </AnyDay>
    </Structure>
  </Structures>
```

```
</Dosage>
```

"2 tabletter efter behov, højst 1 gang om dagen" - eksempel på PN dosering med begrænsning

Dette eksempel er identisk med det foregående, bortset fra at der i dette tilfælde kun må tages 2 tabletter en gang per døgn.

XML

I dette tilfælde ønskes der en dosering med en daglig begrænsning. Her angives i modsætning til foregående eksempel, at doseringen er dagligt gentages, d.v.s. vha. `IterationInterval = 1`.

```
<Dosage>
  <Structures>
    <UnitText source="Local">sug</UnitText>
    <Structure>
      <IterationInterval>1</IterationInterval/>
      <StartDate>2012-11-20</StartDate>
      <DosageEndingUndetermined/>
      <Day>1</Day>
      <Dose>
        <Quantity>2</Quantity>
        <IsAccordingToNeed/>
      </Dose>
    </Structure>
  </Structures>
</Dosage>
```

Bemærk i øvrigt, at jvf. [Struktureret dosering, FMK 1.4.6](#) og [derover](#) behandles en daglig gentaget dosering med et `<Day>1</Day>` element på samme måde som en daglig gentaget dosering med et `<AnyDay>` element.

Eksempler på doseringstekst for PN doseringer med/uden daglig begrænsning

For PN/doseringer hhv. med og uden døgnbegrænsning ses i oversigts form herunder, hvordan disse korrekt indberettes til FMK:

Doseringselementer	Tekst
NotIterated, AnyDay	1 tablet efter behov
NotIterated, Day 1	1 tablet efter behov
IterationInterval 1, AnyDay	1 tablet efter behov, højst 1 gang daglig
IterationInterval 1, Day 1	1 tablet efter behov, højst 1 gang daglig

Ovenstående er kun gældende for enkeltstående PN doseringselementer. Eksempelvis vil nedenstående dosering resultere i doseringsteksten "1 tablet efter behov, højst 2 gange dagligt"

```
<Dosage>
  <Structures>
    <UnitText source="Local">sug</UnitText>
    <Structure>
      <IterationInterval>1</IterationInterval/>
      <StartDate>2012-11-20</StartDate>
      <DosageEndingUndetermined/>
      <Day>1</Day>
        <Dose>
          <Quantity>1</Quantity>
          <IsAccordingToNeed/>
        </Dose>
        <Dose>
          <Quantity>1</Quantity>
          <IsAccordingToNeed/>
        </Dose>
      </Day>
    </Structure>
  </Structures>
</Dosage>
```

From:

<http://wiki.fmk-teknik.dk/> -

Fælles Medicinkort - Dokumentation

Permanent link:

http://wiki.fmk-teknik.dk/fmk:generel:dosering:doseringer_efter_behov_pn-doseringer

Last update: 2026-03-06 08:53

